

Sivistysvaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Suomen liittymisestä yhteiseen kieliaineistojen ja – teknologian eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (CLARIN ERIC –konsortioon liittyminen)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Suomen liittymisestä yhteiseen kieliaineistojen ja – teknologian eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (CLARIN ERIC -konsortioon liittyminen) (U 5/2015 vp): Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- opetusneuvos Petteri Kauppinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- tutkimushallinnon asiantuntija Marko Peura, Helsingin yliopisto
- tutkimusjohtaja Krister Lindén, Helsingin yliopisto
- erityisasiantuntija Toni Suutari, Kotimaisten kielten keskus
- kehityspäällikkö Ville Savolainen, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Suomen on tarkoitus liittyä jäsenenä yhteisen kieliaineistojen ja -teknologian eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon CLARIN ERIC:iin.

CLARIN ERIC on perustettu komission päätöksellä helmikuussa 2012 (2012/136/EU). Sen isäntämaana on Alankomaat sekä jäseninä Bulgaria, Itävalta, Liettua, Portugali, Puola, Ruotsi, Saksa, Tanska, Tseki, Viro ja Hollannin kielen unioni (Nederlandse Taalunie) sekä Norja tarkkailijajäsenenä.

Suomen Akatemian asettama tutkimusinfrastruktuurien asiantuntijaryhmä on suosittanut 24.4.2013 Suomen liittymistä CLARIN ERIC:iin ja sitä, että Suomen Akatemia varautuu rahoit-

Valiokunnan lausunto SiVL 2/2015 vp

tamaan tutkimusinfrastrukturimomentilta (29.40.22) hankkeen Suomen jäsenyydestä aiheutuvia kustannuksia rahoitusosuutensa mukaisesti.

CLARIN ERIC:in perussäännön mukainen Suomea edustava taho olisi opetus- ja kulttuuriministeriö, joka nimeäisi edustajan CLARIN ERIC:in yleiskokoukseen sekä kansallisen CLARIN ERIC:in koordinaatioyksikön.

Kansalliseksi koordinaatioyksiköksi on tarkoitus nimetä Helsingin yliopisto, jonka tehtävänä olisi koordinoida kansallisen CLARIN- konsortion toimintaa ja vastata CLARIN ERIC jäsenyyden edellyttämästä toiminnasta yhdessä kansallisen konsortion kanssa. Kansallisessa CLARIN- konsortiossa ovat mukana Helsingin yliopiston lisäksi Aalto-yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto, Vaasan yliopisto, Oulun yliopisto, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus ja Kotimaisten kielten keskus (Kotus).

Osallistumisesta Suomelle aiheutuvat kulut koostuvat perussäännön mukaisesta jäsenmaksusta, kansallisen tutkimusinfrastruktuurin ylläpitämisestä ja tutkimusinfrastrukturipalveluiden tuottamisesta CLARIN ERIC:lle.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että Suomen liittyminen CLARIN ERIC:iin vahvistaa suomalaisen tutkimuksen laatua ja kansainvälistä vaikuttavuutta, luo uusia mahdollisuuksia kielitieteellisen aineistojen hyödyntämiselle tutkimustoiminnassa sekä tukee uusien innovaatioiden syntymistä. Suomen liittyminen CLARIN ERIC:iin on Suomen edun mukaista.

Valtioneuvosto esittää, että Suomi liittyisi CLARIN ERIC:in jäseneksi.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Saamansa selvityksen perusteella sivistysvaliokunta pitää Suomen liittymistä CLARIN ERIC:iin erittäin kannatettavana. Suomi on aiemmin liittynyt translationaalisen lääketieteen EATRIS ERIC- (U 33/2013 vp), biopankkien ja biologisten aineistojen BBMRI ERIC- (U 62/2013 vp) ja merihavaintojen EURO-ARGO ERIC- (U 49/2013 vp) tutkimusinfrastrukturikonsortioihin. Sivistysvaliokunta pitää erittäin tärkeänä, että Suomi pienenä EU-maana osallistuu täysipainoisesti yhteiseurooppalaisiin tutkimusinfrastrukturihankkeisiin, joilla parhaimmillaan saavutetaan rajallisilla panostuksilla merkittävät edut tieteelliselle tutkimukselle.

CLARIN ERIC edistää laajasti humanistista ja yhteiskuntatieteellistä tutkimusta tarjoamalla tutkijoille tutkimusinfrastruktuurin, joka mahdollistaa pääsyn Euroopan tason kieliaineistoihin ja työkaluihin. Hanke edistää suomalaisten tutkimusaineistojen käyttöä ja käytettävyyttä sekä kansallisesti että kansainvälisesti, tuoden samalla lisää näkyvyyttä kansalliskielillemme. Se kokoaa laajasti Suomen yliopistot edistämään kielitieteiden tutkimusta ja kieliresurssien saatavuutta ja edistää osaltaan tähän liittyvää poikkitieteellistä tutkimusta maassamme.

Valiokunnan lausunto SiVL 2/2015 vp

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Sivistysvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 25.9.2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuomo Puumala kesk
varapuheenjohtaja Sanna Lauslahti kok
jäsen Li Andersson vas
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Kimmo Kivelä ps
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Sari Multala kok
jäsen Mikaela Nylander r
jäsen Ulla Parviainen kesk
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Jani Toivola vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaj Laine